

**SIPOON SUOMALAISEN SEURAKUNNAN
VARHAISKASVATUKSEN KEHITTÄMISASIAKIRJA (VAKE) 2010**

Wilma (4 v.) menossa kirkkoon äidin ja vauvan kanssa

Visio: Sipoon suomalaisen seurakunnan perustehtävän mukaan *rohkaisemme kolmiyhteisen Jumalan ja toinen toistemme kohtaamiseen arjessa ja pyhässä*. On sanottu, että lapsi syntyy Jumalan tuoksu hiuksissaan. Lapsen syntymä on kohta, jossa arki ja pyhä kohtaavat ainutlaatuisella tavalla. Tämän elämän syntymän ihmeen äärellä hiljenevät lapsen vanhemmat ja isovanhemmat. Saman ihmeen äärelle myös seurakunta on kutsuttu. Käytännössä seurakunta kohtaa tämän ihmeen kastekodissa.

Lapset ovat seurakunnan aarre. Tämän aarteen vaaliminen on seurakunnan ja kodin yhteinen tehtävä. Seurakunnan osalta tämä tarkoittaa sitä, että seurakunnan varhaiskasvatuksen on oltava lapsilähtöistä, laadukasta ja perheitä tukevaa ja kunnioittavaa.

Sipoon suomalaisen seurakunnan varhaiskasvatuksen painotukset

1. Varhaiskasvatuksen vahvistaminen osana Sipoon suomalaisen seurakunnan perustehtävää ja julkisuuskuvaa

- Seurakunnassa kasvaa tietoisuus siitä, että lapsissa on myös kirkon tulevaisuus. Seurakunnan lapsityössä luodaan pohjaa myöhemmälle seurakuntasuhteelle.
- Viimeaikaiset kehittämistoimet: päiväkerhoaikaa pidennetty vanhempien toiveiden mukaisesti, perhekerhotyössä voimat yhdistetty kunnan avoimen päivähoidon kanssa Nikkilän osalta, perjantaipesä-toiminta alle päiväkerhoikäisille,
- Uusia ideoita: perhesähly tai muu isä-lapsi -toiminta, teemalliset päiväkerhot, kirjepyhäkoulu,
- Uusien seurakuntalaisten tavoittaminen on suuri haaste niin varhaiskasvatustoiminnassa kuin seurakunnassa toiminnassa muutenkin.
- Etelä-Sipoon tilakysymys on polttava myös seurakunnan lapsityölle.
- Seurakunnan on tehtävä yhteistyötä kotien, päivähoidon ja muiden varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa, jotta uskonnollinen ja kristillinen ulottuvuus nivoutuisivat luontevaksi osaksi lapsen elämän kokonaisuutta. Päivähoidon uskontokasvatuksen tukeminen on mielenkiintoinen työsarka seurakunnan varhaiskasvatuksessa. Sipoon kunnan varhaiskasvatussuunnitelmassa uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio on mainittu yhtenä päivähoidon sisältönä, jonka tulisi liittyä lapsen lähiympäristöön, arkeen ja konkreettisiin kokemuksiin. Päivähoidon henkilökunta tuntee kuitenkin käytännössä suurta neuvottomuutta uskonnollis-katsomuksellisen orientaation nivomisessa päiväkodin arkeen. Siksi seurakunnan apu on tervetullutta. Päivähoidon uskontokasvatuksen mentorointi on aloitettu hallinnollisena mentorointina. Varsinaisessa päivähoidon arjessa mentorointia ollaan aloittamassa Metsätien päiväkodissa.
- Yhteistyötä neuvolan järjestämän perhevalmennuksen kanssa pyritään tiivistämään. Elokuussa 2010 alkaa Nikkilän neuvolan uuden perhevalmennuksen kehittämistyö, jossa seurakunta on mukana.

2. Kasteeseen liittyvän yhteydenpidon kehittäminen

- Vauvaperheeseen ennen kastetta lähetettävää kirjettä kehitetään monipuolisemmaksi.
- Vauvakirkko vuotuiseksi perinteeksi, mukana ”kaikki papit” eli kaikki kynnelle kykenevät.
- Vuonna 2010 kaikki seurakunnan jäseneksi kastettavat lapset saavat tervetuloahjaksi pienet villasukat, joita vapaaehtoiset seurakuntalaiset neulovat.
- Otetaan tavaksi, että kastepappi ottaa yhteyttä perheeseen kasteen vuosipäivänä ja kyselee kuulumisia. Seurakunnan lähettämät synttäritervehdykset säilyvät ennallaan.
- Seurakunnalle laaditaan omat kaste- ja kummitodistukset, sekä laaditaan ”kummipaketti” kummiuden vahvistamiseksi. Kummiutta tuetaan järjestämällä kummeille ja heidän kummilapsilleen yhteisiä tapahtumia.

3. Lapsen hengellisyden tukeminen

- Lapsen syntymä herkistää tuoreet vanhemmat ihmettelemään elämää; syntymän ihme mykistää. Ihmettely on myös lapselle luontainen tapa olla. Seurakunnan tehtävä on rohkaista vanhempia ja lapsia yhteiseen ihmettelyyn myös lapsen kasvaessa. Vanhemmilla ei tarvitse olla oikeita vastauksia lasten suuriin kysymyksiin. Sen sijaan on tärkeää, että vanhempi ottaa lapsen ja hänen kysymyksensä tosissaan. Lapsi voi avata myös vanhemmille jotain, joka on ollut heiltä kätöksessä.
- Seurakunnassa on jatkuvasti mietittävä, miten rohkaista perheitä vähentämään suorittamista ja jättämään tilaa kiireettömälle olemiselle. Pyhä ei tule tekemällä vaan odottamalla.

- Seurakunnan kasvatustoiminnassa käytetään menetelmiä, jotka ottavat huomioon lapselle ominaisen tavan toimia ja olla. Käytössä ovat muun muassa lattiakuvat ja Godly play perinteisen kerronnan ja toiminnallisten menetelmien lisäksi.

4. Kokonaisvaltaisen ja osallistavan kasvatuksen painottaminen

- Lähtökohtana seurakunnan toiminnassa on oltava se, että jokainen kastettu on seurakunnan täysivaltainen jäsen. Lapsella on kasteen perusteella oikeus saada kristillistä kasvatusta ja sen tarjoaminen hänelle on seurakunnan ja perheen yhteinen velvollisuus.
- Seurakunnassa lapsi otetaan vakavasti. Hänestä ja hänen ajatuksistaan ollaan kiinnostuneita. Kasvattajina ja seurakunnan työntekijöinä meidän on oltava niin läsnä, että ihmiset tunnistavat seurakunnassa elämän kutsun.
- Seurakunnassa ymmärretään, että lapsen spiritualiteetti ei rajoitu vain siihen, mitä me olemme tottuneet kutsumaan uskonnolliseksi tai hengelliseksi. Jokaisella ihmisellä, niin lapsella kuin aikuisellakin, on oikeus pitää omanaan kaikkein pyhin ja arin.
- Musiikilla on tärkeä rooli seurakunnan varhaiskasvatuksessa. Tärkeitä toimijoita tässä ovat seurakunnassa työskentelevät musiikin ammattilaiset, kanttorit. Musiikkihetket kuuluvat olennaisena osana päiväkerhojen ja perhekerhojen toimintaan. Kysyntää olisi myös erilliselle kirkkomuskarille.

5. Lapsen paras perheessä ja seurakunnassa

- Seurakunnan tärkein yhteistyökumppani varhaiskasvatuksessa on lapsen perhe.
- Seurakunnan toiminnan suunnittelussa huomioidaan perheiden tarpeet ja se todellisuus, jossa sipoolaiset lapsiperheet elävät. Toiminnassa tunnustetaan ja tunnistetaan myös rauhallisen kotona vietetyn ajan korvaamaton merkitys. Seurakuntapuuhastelun ei pidä kilpailla sen kanssa.
- Seurakunta tukee vaikeissa elämäntilanteissa olevia perheitä henkisesti, hengellisesti ja taloudellisesti. Tavoitteena on avoin ja monipuolinen yhteistyö diakoniatyön ja varhaiskasvatuksen toimijoiden välillä seurakunnassa ja kunnassa.